No. 2135 Zaterdag 6 December 1924. 41ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: St. Elisabeth's Gasthuis.
Administratie: St. Thomas-college.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

De „Koninklijke" in 1923.

Het jaarverslag geeft eene uitvoerige uiteenzetting van de oorzaken, die in 1923 leidden tot den ontzaggelijken val der petroleumprijzen, die pas tegen het einde van het jaar tot staan kwam. Tengevolge van overproductie, of beter gezegd van onder-consumptie, hoopten de voorraden zich op en hieraan is in hooge mate eene in verschillende landen toegepaste irrationeele winningswijze schuldig, welke in enkele gebieden in de Ver. Staten zelfs tot roofbouw leidde.

De wereldproductie beliep in 1923 1,010,995,000 barrels (tegen: 851,540,000 barrels in 1922) waarvan alleen de Ver. Staten reeds ruim 735 millioen barrels opbrachten. Het aandeel der Koninklijke-groep in de wereldproductie bedroeg in 1923 ongeveer 11% en hare productie was in 1922 en 1923 als volgt over de verschillende productielanden verdeeld:

	1923 KG. ton	1922 KG. t.	Stijging gedurende 1923 in %
Nederl. Indië ca.	2.764.451	2.323.792	19
Serawak (Br. W. Borneo)	567.227	409.847	38
Egypte	152.830	172.022	—11
Roemenië	414.122	407.442	2
Mexico (Corona)	4.632.831	2.643.906	75
Venezuela	538.869	360.362	53
Ver. Staten Mid. Cont.	1.918.115	913.242	110
Ver. Staten Californía	3.697.586	1.778.732	108
	14.686.031	8.999.345	

De geheele productie der *Koninklijke*-groep vermeerderde dus in 1923 in vergelijking met het voorafgaande jaar met ongeveer 63% en waar de wereldprodnctie met nog geen 19 pCt toenam, was de uitbreiding van het aandeel der *Koninklijke* daarin wel zeer aanzienlijk.

Sterk spreekt uit dit staatje de toenemende beteekenis van de *Koninklijke* in de productie der Vereenigde Staten, al bedraagt die nog geen 6 percent daarvan. In Mexico kon de *Koninklijke* hare voortbrenging op een zeer hoog peil houden, terwijl de totale productie van dat land verminderde.

Hoewel de *Koninklijke* in Nederlandsch Indië thans weer vrij sterk vooruitging, valt het op, dat die land een telkens kleiner percentage van hare geheele voortbrenging vertegenwoordigt en dit zal er stellig niet minder op worden, indien straks haar bedrijf in Venezuela en wellicht in nog andere Zuid-Amerikaansche Staten krachtiger zal zijn ontwikkeld.

De productie in Ned.-Indië was in 1922 en 1923 als volgt onderverdeeld:

	1923		1922	
Sumatra	559.691	KG. ton	522.496	KG. t
Borneo (excl.) Terakan	1.018.050	„ „	857.783	„
Tarakan	861.494	„ „	663.299	„
Java	278.903	„ „	235.161	„
Ceram	46.313	„ „	45.053	„
totaal	2.764.451	KG. t.	2.323.792	KG. t.

Voor het vervoer ter zee harer olieproducten, blijft de *Koninklijke* grootendeels gebruik maken van haar eigen tankvloot. De toenemende omvang van haar handel maakte, dat de *Koninklijke* in 1923 niet alleen haar eigen vloot geheel in bedrijf kon houden, doch bovendien nog veel scheepsruimte in de open markt moest charteren.

De voorzieningen, die de *Koninklijke* voor het vervoer ter zee kon treffen zijn geheel voldoende, om in de behoefte van haren handel te voorzien. Op 31 December 1923 beschikte zij over ruim 1.300,000 ton laadvermogen.

Omtrent den omvang van het bedrijf der Koninklijke en de financiering ervan, schrijft de directie het volgende:

„De winning van olie is nog slechts de eerste schakel van een ingewikkeld samenstel van zeer uiteenloopende bedrijven, waarin de bereiding, het vervoer en de handel niet minder belangrijke schakels zijn gaan vormen. Naast olieproducente is onze zaak langzamerhand een groote industrieele onderneming geworden, zoowel als een belangrijke reederij en een aanzienlijke handelszaak. Elk dier onderdeelen vereischt groote kapitalen; zoo dwingt alleen het vervaardigen van de blikken voor de verpakking van kerosine en benzine ons tot het aanhouden van voorraden blik pleten tot een waarde van vele millioenen guldens.

Dat geheele bedrijf hebben wij ook in het afgeloopen jaar kunnen drijven en uitbreiden, zonder dat wij voor de financiering ervan ooit eenige hulp van bankiers behoefden te vragen of een beroep op de geldmarkt hadden te doen voor uitbreiding van ons kapitaal. Wel vond een onzer dochter-maatschappijen, de zich snel ontwikkelende *Shell Union Oil Corperation* zich genoopt in November 1923 door uitgifte van aandeelen $ 20,000,000 op te nemen, doch als grootste aandeelhoudsters hebben wij en de *Shell Transport & Trading Co. Ltd.* verreweg het grootste deel daarvan in contanten zelf gefourneerd.

Eerst thans, in 1924, achten wij het oogenblik gekomen ons eigen kapitaal te vergrooten; minder wegens onmiddellijke behoefte aan verruiming onzer kasmiddelen dan wel om er zeker van te zijn, dat wij in staat zullen blijven, op ieder oogenblik ons evenredig deel bij te dragen in de sommen, welke bij de verder te verwachten groote uitbreidingen van het bedrijf in al zijne onderdeelen vereischt kunnen worden."

De resultaten waren in 1923, vergeleken met 1922, als volgt:

WINSTEN:	1923	1922
Dividenden op aandeelen in diverse Mij:	f 84.843.828	f 79.563.782
Interest en koersverschilllen:	585.183	3.517.721
Verjaarde dividenden:	1.160	1.223
Toevallige baten	131.891	313.006
Contractueele verplichtingen:	23.299	5.759.390
	f 85.585.361	f 89.155.122

VERLIEZEN:	1923	1922
Fransche belasting op prior, aand.	f 41.634	f 82.803
Administratie en andere onkosten	332.289	430.529
Reserve voor dividendbelasting	354.647	911.313
Saldo winst	84,856,791	87,730,477
	85,585,361	f 89,155,122

Deze winst werd als volgt verdeeld:

4% div. op f 1,500,000 pref. aand.	f 60,000
4½ % div. op f 28,500.000 prioriteitsaandeelen	1,282,500
25 % div. op f 321,457,000 gew. aand.	80,364,250
Tantiéme commissarissen	195,000
Idem directie	1.926.806
Onverdeelde winst	1,028,235
Totaal	f 84,856,791

Van het aan aandeelhouders toekomend dividend à 25 pCt. werd hun op 16 Januari jl. 10 pCt. en op 23 Juni jl. de resteerende 15 pCt. betaald tegelijk met 10 pCt interim-dividend over 1924.

Wij laten thans de balanscijfers volgen per ult. 1923 en ult. 1922, uitgedrukt **in duizenden guldens**:

ACTIVA	1923	1922
Aandeelen in dochter-Mijen	338.798	305.899
Kas en kassiers	57.464	88.405
Debiteuren	75.272	80.134
Dividend Prior. aandeelen	641	641
	472.175	475.078

PASSIVA:	1923	1922
Aandeelenkapitaal	321.457	321.457
Preferente aandeelen	1.500	1.500
Prioriteits-aandeelen	28.500	28.500
Crediteuren	3.191	2.211
Onverdeeld dividend	667	1.677
Reserve volgens art. 4 der statuten	32.003	32.003
Saldo winst- en verliesrekg.	84.857	87.730
	472.175	475.078

Door de groote uitbreiding van het bedrijf is de kaspositie in den loop van 1923 achteruit gegaan. Incl. de winstuitkeeringen bedroeg het saldo liquide middelen op ult. 1923 45 millioen gulden tegen 80 millioen gulden een jaar tevoren. De uitgiften à pari van f 80,364.000 aandeelen in Juli j.l. heeft de kaspositie der Koninklijke weder aanzienlijk verruimd. De directie heeft door deze kapitaalsuitbreiding de beschikbare middelen weder tot een bedrag opgevoerd, dat de Vennootschap in staat stelt haar prominente positie in de petroleumindustrie te handhaven en verder uit te breiden.

***

Tot zoover het jaarverslag der *Koninklijke*. Sinds het begin van dit jaar bleven de in het verslag gemelde ongunstige factoren voortdurend nawerken. Toename der productie en het uitblijven der zoo hoog noodige vermeerdering der consumptie veroorzaakten verdere dalingen in den prijs van ruwe olie en olieproducten.

Wat de consumptie betreft, door de aanvaarding van het plan-Dawes en de hieruit voortvloeiende gunstige economische vooruitzichten zijn wij op den goeden weg. De wintermaanden vormen voor de petroleumindustrie (in tegenstelling met vroegere jaren, toen lampolie het hoofdartikel was) het slappe seizoen, door geringere vraag van de zijde van scheepvaart en industrie. In het vroege voorjaar pleegt de vraag naar olie en derivaten toe te nemen; zij belooft in 1925 bijzonder omvangrijk te worden en het lijkt ons niet gewaagd te veronderstellen, dat het einde der periode van onder-consumptie in het zicht is.

De wereldproductie kwam in 1923 ca. 72½% uit de Ver. Staten en de oorzaken voor de overproductie en de prijsdalingen zijn in Amerika te zoeken. Het is dan ook de loop van de productie in de Unie, die de wereldpositie van het product bepaalt en het mag als een gunstig teeken worden aangemerkt, dat de olieproductie haar hoogtepunt eenigen tijd geleden bereikt schijnt te hebben en sedert half September eene langzaam dalende richting heeft ingeslagen.

De dagelijksche productie bereikte in de week geëindigd op 13 September jl. met 2,041,450 vaten het hoogste cijfer sedert het begin van dit jaar, doch in de overeenkomstige week van 1923 bedroeg zij 2,284,950 vaten of 234,000 vaten meer dan dit jaar. Sedert 13 September jl. is de productie langzaam gedaald en bedroeg in de week geëindigd 4 October 2,010.450 vaten, zoodat zij in minder dan vier weken met 31.000 vaten per dag afnam. Deze afname is een gevolg van de omstandigheid, dat de olieterreinen, die in de zomermaanden van dit jaar de overproductie veroorzaakten, hunne productie geleidelijk zien afnemen. Dit zijn voornamelijk het Tonkawa-veld en het Cromwell-veld in Oklohoma, die den natuurlijken weg opgaan van alle sensationeele olievelden. nml. geleide-

ALLERLEI.

Ford ..... en Thomas van Aquine.

In *„Der Gral"* van September geeft thans *Schrott-Fiechtl* een beoordeeling van het boek waarin HENRY FORD, de schatrijke automobiel-fabrikant zijn leven heeft beschreven. De [illegible] schrijft o.a.:

Het boek van Ford is een vlammend protest tegen den geest der moderne industrie. Dat is op zich zelf billijk genoeg, maar uit dit boek blijkt zulk een frissche jonge en landelijk-natuurlijke ziel, dat men spoedig genoeg onder de bekoring geraakt.

Ford is een zeer eenvoudige boerenjongen uit Michigan. Zijn vader had een kleine boerderij, en de jongen, die reeds vroeg zijn verstand voor machines ontwikkelde, groeide dáár op.

Het is werkelijk veelzeggend, dat juist boerenjongens, wanneer zij er in geslaagd zijn, cultuur in zich op te nemen, zoo buitengewoon gemakkelijk baanbrekers worden.

Wat mij in het geheele boek het meest verwonderde, was het volgende:

Ik las 't tegelijk met SOMBART'S *„Bourgeois"*, dat veel soortgelijke ideeën bevat. En toen bleek mij overduidelijk, dat het boek van Ford, hoewel in het geheele werk niet éénmaal het woord Christendom voorkomt, in zijn diepste wezen christelijk, ja, ik zou bijna zeggen, Katholiek is. Niets geeft daarvan een beter bewijs dan het opmerkelijke feit, dat Ford precies dezelfde beginselen verdedigt, welke Thomas van Aquine (1225—1274) ontwikkelde. Men kan aannemen, dat hij den Aquiner nooit van zijn leven bestudeerde, reden waarom men verbluft staat. Dit feit krijgt dubbele waarde, omdat Thomas v. Aquine zijn gedachten langs speculatieven weg ontwikkelde, en Ford uit overrijke ervaring, alles wat hij zelf beleefd had. Een man die in elf jaar 5.662.585 automobielen afwerkte, heeft een dusdanige ervaring, dat men onvoorwaardelijk achting zal hebben voor zijn zienswijze.

Ford heeft dus eigenlijk de ideeën van den Aquiner na meer dan 700 jaar door de proef van een ongeloofelijk groote ervaring op schitterende wijze bevestigd.

(De Tijd).

Een brandende rivier.

De opvarenden van schepen, welke onlangs op de Geflet-rivier bij Gefle aan de Zweedsche kust voor anker lagen, hebben het zeldzame schouwspel beleefd van een in lichte laaie staande rivier.

Enkele te Bremen teruggekeerde schippers deden het volgende verhaal. Bij de schutsluis begon het water plotseling te branden. Reusachtige vuurzuilen stegen ten hemel en zware rookkolommen verspreiden zich als een ondoordringbaar gordijn over de omgeving. De geheele brandweer werd opgeroepen, doch het was onmogelijk het brandende water te blusschen. De vlammen bereikten den Duitschen schoener *Move-Bremen* en nog drie andere booten. De scheepsplanken verkoolden, terwijl ook de boegspriet, masten en zeilen door het vuur werden aangetast. Na hardnekkige pogingen slaagde men er ten slotte in, de schepen buiten het bereik van de vuurzee te brengen.

Het onderzoek naar de oorzaak van dezen vreemdsoortigen brand wees uit, dat men kort te voren uit een enorm benzine-reservoir van de Zweedsch-Engelsche *Mineral-Oelgesellschaft* benzine in de rivier had laten loopen en dat eenige baldadige knapen deze benzine in brand hadden gestoken. Pas toen de benzine volkomen opgebrand was, werd het water weer... onbrandbaar water.

Drie en half pond metaal in de maag.

De *Gazette van Detroit* verhaalt het volgende Amerikaansche verhaal:

Een 15-jarig meisje van Saginaw, Mich., moest een operatie ondergaan en uit hare maag en ingewanden haalden de geneesheeren drie en een half pond aan metalen voorwerpen, waaronder voor 9.74 dollar aan muntstukken.

Van tweejarigen ouderdom reeds had het kind de gewoonte alles in te slikken waar het aan kon komen. Vermaand zijnde, deed zij het toch wanneer men haar niet zag en die gewoonte was bij haar zuiver een passie geworden. Zij was mager en scheen er niet door te lijden, tot in de laatste maanden toen zij gedurig klaagde over hare maag.

Het meisje had in 't geheel 1,135 voorwerpen ingeslikt, waaronder 78 pennies, 33 nickels, 28 dimes, 16 quarters, 174 sluitspelden, waarvan eenige aan elkander gesloten waren, 135 spelden, twee naalden, 54 stukjes van naalden, 22 knoopen, 18 stukjes glas, twee gouden broches, twee haarspelden, sleutels en ringen, rubber bandjes, drie gouden kettinkjes, oorringen, schoenlintjes, enz., en nog veel voorwerpen van dien aard te lang om te melden.

Het meisje heeft goed de operatie doorstaan en is aan het genezen. Haar verstandelijke vermogen is abnormaal en pas was zij aan de beterhand, dat zij op een oogenblik, dat zij onbewaakt bleef, van dat oogenblik gebruik maakte om opnieuw zes spelden waarmede het verband vastgespeld was, in te slikken.

Uit het heelal.

Zooals men weet was onze aarde dit jaar sinds 1909 weer het dichtst bij de planeet Mars. „Dicht" is echter een relatief begrip, vooral als men astronomische afstanden rekent. De nabijheid van Mars was toen 68 millioen kilometer. Als we weten dat de maan slechts 385.000 K.M. van ons verwijderd is, lijkt die 68 millioen heel wat, maar in de sterrenkunde is 't nog maar een peulschilletje. Tusschen aarde en zon liggen 150 millioen K.M., tusschen de zon en de dichtstbijzijnde vaste ster 82.125 billioen K.M. De weg, die het licht van de zon heeft af te leggen voor het onze aarde bereikt, is zóólang, dat het daarover 8 minuten doet, maar het licht van de zon naar bedoelde vaste ster heeft er 5 jaar voor noodig. Als men nu weet, dat er vaste sterren zijn, wier licht 100, 200 en meer jaren noodig hebben om ons oog te treffen, dan begrijpt men dat 68 millioen K.M. in het heelal maar een paar passen zijn. In dezen tijd heeft het licht van Mars slechts 3 minuten noodig om ons te bereiken.

Reuzenluchtschip voor Amerika.

Naar gemeld wordt, heeft het Amerikaansche luchtvaartministerie plannen laten maken voor den bouw van een reusachtig luchtschip van 10 millioen kub. M. inhoud, dat een snelheid van 85 mijl per uur zal hebben.

Het luchtschip zal tweemaal den Oceaan kunnen overvliegen zonder brandstof op te nemen.

De gelukkige Hollander.

De *„Los Angeles Times"*, bevatte onlangs een verhaal omtrent het merkwaardig zeemansleven van kapitein H. J. van Hal, afkomstig van Rotterdam.

Aan dit relaas ontleenen wij volgende bijzonderheden:

Kapitein van Hal staat bekend als

lijke uitputting na een in een kort tijdsbestek hand over hand toenemende productie.

Aan het eind van Augustus jl. bedroegen de voorraden ruwe olie in de Ver. Staten 361,673,000 vaten en in den loop van September name deze voorraden nog verder toe. Indien de afname, die de productie in de laatste weken te zien geeft, blijft aanhouden, zal nog vóór het einde van dit jaar het verbruik tegen de productie kunnen opwegen en een gezonde toestand in de petroleumnijverheid terugkeeren.

In petroleumkringen in de Unie rekent men thans reeds op eene afname der dagelijksche productie tot 1,800,000 vaten en hoopt men dat deze productievermindering in het a.s. voorjaar een feit zal zijn geworden. Ook al mocht deze voorbarige verwachting niet verwezenlijkt worden, dan „valt toch niet te ontkennen, dat de vooruitzichten voor een afname der olievoorraden thans gunstiger zijn dan in maanden het geval was en dat de tijd niet meer verwijderd schijnt, dat de producenten eene verhooging der ruwolieprijzen in overweging kunnen nemen.

(*Finant. Nieuws & Uitlotingsblad.*)

Opbouwen of Afbreken?

„*Las Noticias*", een dagblad dat in Panama verschijnt, deelde onlangs mede, dat er sedert 1916, sinds daar een congres van protestanten werd gehouden, een geweldige propaganda onder de katholieken wordt gevoerd.

Daaraan werd reeds het eerste jaar een som van meer dan een millioen dollars besteed, welk bedrag jaarlijks toenam en in 1921 reeds twee en een half millioen dollars bedroeg.

Daarvoor worden zendelingen uit Noord-Amerika uitgezonden, die op hun beurt afgevallenen van de Kerk opleiden tot predikanten. Zij richten kapellen, scholen, *drukkerijen* op, stichten *couranten* en verspreiden geschriften.

Men ziet, dat ze den weg weten! Alles met de bedoeling om de katholieken der Landengte van hun Geloof afvallig te maken.

Het blad vraagt nu aan deze protestanten: Wanneer ieder het recht heeft, den Bijbel naar eigen goeddunken uit te leggen, waarom mogen de katholieken dat dan ook niet op *hun* eigen wijze doen?

Wanneer het Geloof alleen ter zaligheid voldoende zou wezen, waarom dan ook niet het *katholiek* Geloof?

En wanneer die Amerikaansche protestanten [illegible] het Evangelie willen winnen, waarom doen zij dat dan niet in de Vereenigde Staten? Daar zijn nog minstens zestig millioen ongeloovigen of „christenen", die van het Christendom niets bezitten dan den naam.

Daar ontvangen talloozen geen enkele soort van godsdienstonderricht.

Daar zijn duizenden predikanten, die door hun eigen Geloofsgenooten als ongeloovigen worden beschouwd.

Daar is ook op zedelijke gebied nog zoo ontzettend veel te doen.

Inderdaad: waarom tracht men toch altijd onder katholieken te werken, terwijl er zooveel andere meer noodzakelijke arbeid te wachten ligt?

Zou het antwoord ook wezen, dat het zooveel gemakkelijker is om af te breken dan op te bouwen, neer te halen dan op te heffen.

Dergelijke protestanten doen feitelijk niets anders dan op ruwe wijze oogsten, wat de Kerk sinds vele eeuwen moeizaam heeft gezaaid.

Waarbij zij het grootste deel van dien oogst nog vernielen ook.

Op de Philippijnen wordt door de Amerikaansche protestanten eenzelfde ijver ontwikkeld.

Zij werken daar ook met ziekenhuizen en gratis-apotheken en hebben eveneens drukkerijen, die weekbladen, tijdschriften en kalenders verspreiden.

Doch vooral werken ze onder de studeerende jongelieden, waarbij de Y. M. C. S., de christelijke jongemannenvereeniging, die in den oorlog zich zoo actief betoonde, de groote rol speelt.

Deze heeft overal tehuizen gesticht met sportgelegenheden en boekerijen, waar men echter vergeefs een katholiek boek zal zoeken.

Ook de Bijbelgenootschappen oefenen grooten invloed uit en deze is te gemakkelijker, daar sedert de Amerikaansche bezetting, door de scheiding van Kerk en Staat en het neutraalmaken der scholen het katholiek godsdienstonderricht sterk is bemoeilijkt, en velen in onwetendheid omtrent hun hoogste belangen opgroeien.

HELDENMOED EENS PRIESTERS.

De volgende week herdenkt Venezuela en de andere vier naburige Republieken, die Simon Bolivar bevrijdde van de Spaansche heerschappij, het eerste eeuwfeest van den beroemden slag van Ayacucho in Peru op 9 December 1824.

Bij al het feestrumoer over die glorieuse overwinning willen wij het volgende treffende feit in herinnering brengen en aan de vergetelheid ontrukken, wat in die dagen te Ayacucho plaats greep:

Na den slag bij Ayacucho in Peru, waar 9 December 1824 de Spaansche onderkoning La Serna overwonnen en z'n leger vernietigd was geworden, wilde Pater MARIELUX, uit de Orde van den H. Camillis de Lellis, de vesting niet verlaten, waar de opstandelingen den gouverneur RAMON RODIL kwamen belegeren.

De Spaansche heerschappij in Peru zou met een heldendaad en een misdaad worden afgesloten: een heldendaad van Pater MARIELUX, een misdaad van RAMON RODIL.

Negen lange, bange maanden, hadden de moedige Spanjaarden al de onrust en ontbering en ellende van een hardnekkige belegering verduurd, toen eindelijk (September 1825), gebrek aan levensmiddelen en allerlei ziekten, hun den moed benamen, ja, een geest van oproer onder hen verspreidden.

Daar hoort Rodil, dat den 23 September 's avonds om 9 uur onder de manschappen een omwenteling zal losbarsten, waarvan Montero, een der meest geziene officieren, de leiding in handen zou nemen. Rodil besloot snel in te grijpen en geen minuut tijds te verliezen. In een oogwenk waren 13 verdachten gegrepen. Ofschoon Rodil zich eerst alle moeite gaf om de raddraaiers door beloften en bedreigingen tot het afleggen eener volledige openbaring van het vreeselijke plan over te halen, mocht hij hierin toch niet slagen. Alle gevangen genomen manschappen der bezetting loochenden het bestaan van zulk een onvaderlandsch, zulk een laag verraderlijk plan.

Nu nam Rodil een besluit, dat door een prikkelbare gejaagdheid, gevolg der doorgestane ellende, misschien eenigszins zou kunnen verklaard worden, maar, dat hem toch niet geheel van dwaze tyrannie zou vrijpleiten.

Om 9 uur zou de opstand uitbreken, zou hij zelf gevangen genomen, misschien gefusileerd worden; de schuldigen kon hij niet van de onschuldigen onderkennen, daar hij niemand eenige bekentenis kon ontlokken; welnu, dan moesten ongegrond verdachten maar boeten met de verraders; het oproer moest onderdrukt, het verraad moest voorkomen: alle gevangenen zouden worden doodgeschoten.

—„Roep den aalmoezenier," klonk zijn bevel. „Pater, zoo sprak de geweldige commandant, als de priester zich aanmeldde. „Pater, 't is nu zes uur. Ga de biecht der samenzweerders hooren. Gij hebt drie uur tijd; om negen uur moet alles zijn afgeloopen, dan wacht den rebellen hun gerechte straf.

De aalmoezenier volbracht zijn zware taak. Om 9 uur 's avonds stonden alle dertien veroordeelden voor den rechterstoel Gods.

Hoezeer men het oproer volkomen onderdrukt kon achten door eene terechtstelling, wel in staat den stoutmoedigste af te schrikken, toch waande Rodil zich nog niet veilig.

— Wie weet, dacht hij, of ik nog niet een of ander eedgenoot ongestraft heb gelaten, misschien meer nog dan ik thans heb doen fusileeren; wie weet, of de dood hunner kameraden, gevoegd bij de ellenden van dit lange beleg, hen niet tot een wanhoopsdaad drijft. Neen, ik kan niet gerust zijn....; de Pater moet er meer van weten: hij alléén kan mij de rust hergeven.... Hola! roep den aalmoezenier.

Nog ontdaan en ontsteld over de terechtstelling, waarbij hij zijne „kinderen" had moeten ter zijde staan, kwam de aalmoezenier geheel bleek voor den vreeselijken man, zich angstig afvragend, wat hij nu nog in dit late uur kon te bevelen hebben. Zijn angst vermeerderde, als de command de deur achter hem dicht sloot.

— „Pater," zoo ving hij zonder veel voorbereiding aan, „ongetwijfeld hebben de terechtgestelden u in de biecht de laatste, die zij bij u spraken, al hunne zondige plannen wel ontdekt. Welnu, ik moet, ik wil ze kennen. In naam des konings gebied ik u, mij alles te openbaren en mij niets, noch naam, noch omstandigheid te verhelen."

—„Generaal," antwoordde Pater Marielux, „als gij katholiek zijt, dat weet gij zeer wel, dat gij het onmogelijke van mij vraagt. Het eeuwig heil mijner ziel kan ik, zelfs al zou de koning persoonlijk het vorderen, niet in de waagschaal stellen, door het geheim mijner biechtelingen te verraden. God beware mij voor zulk een gruwelstuk."

Den generaal steeg het bloed naar het gelaat, dat een onheilspellend aanzien kreeg. Hij wierp zich op den priester, rukte hem aan den arm en schreeuwde hem dreigend toe:

— „Gevloekte monnik, zeg mij, wat gij weet of ik laat u neerschieten."

Met Evangelische vrijmoedigheid antwoordde Pater Marielux kort en beslist:

—„Wil God mijn marteldood, goed, Zijn wil geschiede. Een dienaar des altaars zal aan geen sterveling bekend maken, wat hem in de biecht is toevertrouwd."

—„Ellendige monnik, verrader van uw koning, van uw vaandel, van uw oversten, gij weigert dus te spreken? Gij dekt door uw stilzwijgen het verraad en de verraders!"

—„Ik ben," was het kalme wederwoord, „trouw aan mijn koning en aan mijn vaandel evengoed als wie ook. Maar geen koning zelfs kan van mij vorderen dat ik verraad plege aan de zaak van God. Hij verbiedt mij uwen wil op te volgen."

Rodil opende nu woest de deur en riep met luider stem:

—„Sergeant Iturralde, doe vier Budingas met geladen geweer aanrukken."

In het vertrek waar deze scène zich afspeelde, bevonden zich eenige doodkisten, want de ziekte eischte iederen dag bijna nieuwe offers onder de bezetting.

—„Op de knieën, monnik," brulde Rodil, een wild dier gelijk.

De heldhaftige priester knielde neder naast een dier lijkkisten, welke hij dacht, dat voor zijn begrafenis bestemd was.

—„Legt aan!" commandeerde de bevelhebber. Zich in zijn volle lengte oprichtend, plaatste hij zich vóór zijn slachtoffer en sprak op bevelenden toon:

—„In naam des konings, voor de laatste maal, noem mij de medeplichtigen der terechtgestelden, openbaar hunne namen. Zeg wat zij gebiecht hebben."

—En ik, sprak de kloosterling met zachte, doch vaste stem, „ik moet u in den naam van God alle veropenbaring weigeren van hetgeen mij in de biecht werd beleden."

—„Vuur!" schreeuwde Rodil buiten zich zelven van woede en Pater Marielux, een nieuwe bloedgetuige voor zijn priesterplicht en het geheim der biecht, zonk door twee kogels getroffen op den grond neder.

Ook de Nieuwe Wereld had haar martelaar voor het biechtgeheim.

Chicago.

Chicago bezit eene bevolking van drie millioen. Het groeit zoo aan, dat men elk jaar eene nieuwe volkstelling zou moeten houden om het juist aantal bewoners te weten. De stad is echter nog niet oud. In 1830 werden er eenige hutten op een moerasgrond gebouwd. Zeven jaar later bezat de plaats 4000 inwoners en nog 20 jaren later was het aantal geklommen tot 90.000.

Toen begonnen de bewoners blijken te geven van den ondernemingsen volhadingsgeest, die hen steeds heeft gekenmerkt. Daarom besloten zij de stad uit het moeras op te heffen, waarin ze verzonken lagen, die belette kelders te graven. Zij plaatsten de huizen op stelten, brachten aarde van het omliggende land er onder en maakten de straten ten minste tien voet hooger.

In 1871, toen de stad 300.000 inwoners telde, ging Mrs. O'Leary, eene Iersche vrouw, die in eene der voorsteden woonde, [illegible]. Zij nam een lantaarn mee, daar het donker was. De koe gaf een trap, de lantaarn viel om, het heele handelskwartier der stad brandde uit en veroorzaakte eene schade van twee honderd millioen dollars. Dat was zeker wel een dure trap! Nog voordat de steenen koud waren, begonnen de lui te herbouwen. Thans heeft Chicago, evenals New-York, de meest substantieele gebouwen van tien, twintig of meer verdiepingen en alle zijn zooveel mogelijk fireproof. Alles van staal en brik en cement.

Daar de palen, waarop men eerst, evenals in Holland, de gebouwen gezet had, niet solied genoeg schenen voor zulke reuzegebouwen, maakte men fundaties van spoorstaven met eene laag cement, over deze kruisgewijze nog een net van spoorstaven met cement en zoo verder, totdat de ondergrond hard genoeg was om den enormen last van den bouw te torschen.

Chicago is de voornaamste binnenlandsche haven der wereld. Dit feit is de oorzaak van haar snellen groei, daar van het Meer Michigan, waaraan het gebouwd is, goederen zoo gemakkelijk en op goedkooper wijze dan per spoor kunnen verzonden worden. Ze is de graanschuur van het Westen en de groote veestal; daarbij liggen even in het Zuiden der stad groote kolenmijnen en ze ontvangt goedkoop ijzererts van het Noorden van Michigan en Minnesota, dat over het water kan vervoerd worden. Hetzelfde geldt van de groote wouden, die Chicago tot de grootste houtmarkt maken in de Vereenigde Staten. Eén fabriek vervaardigt jaarlijks ongeveer 750.000 wagens en landbouw-machines. Even buiten de stad ligt de Pullman-stad, waar jaarlijks honderden passagiers- en goederenwagens worden gemaakt. Er worden in Chicago kranten gedrukt in tien verschillende talen en in de kerken wordt er gepreekt in twintig talen. Er zijn althans een veertiental talen, welke elk door tienduizend of meer lui gesproken worden.

Een der meest belangwekkende zaken, die de vreemdeling in Chicago gaat zien, zijn de *stock-yards*. Dag en nacht komen er treinen binnen met vee en verlaten andere de stad met vleesch, dat naar alle deelen der Vereenigde Staten en naar het buitenland gezonden wordt. Binnen enkele dagen zullen de dieren, die wij hier zien, op de tafels van New-York, Pittsburg, Boston en andere steden verschijnen en over een week later wellicht vergast men zich daaraan in London, Berlijn of Parijs.

De *stock-yards* liggen bijna in het centrum der stad. Met de tram rijdt ge er heen voor vijf centen. Terwijl wij de yards naderen, hooren wij koeien loeien, varkens knorren en schapen blaten. Soms zijn er meerdere honderd duizenden beesten in de yards en dagelijks wordt het vee verwisseld. In een jaar verblijven hier verschillende millioenen schapen, zwijnen en runderen.

De *stock-yards* doen ons denken aan eene veestad te midden der menschenstad. Spoorlijnen voeren er heen en er zijn groote werkplaatsen. De huizen [illegible] slechts uit overdekte en onoverdekte heiningen, geplaatst langs straten, die elkaar rechthoekig snijden. Iedere afdeeling bevat eene soort van beesten.

Hier is die der koeien met heiningen, die elk twee of driehonderd runderen omsluiten. Daar is de schapen- en verderop de varkens-afdeeling met tienduizendtallen van knorrers. Elke omheining bevat een trog voor water en een voor voeder. Er zijn 40 K.M. watertroggen en meer dan 80 K.M. voedingstroggen. Het water komt van eene artesische bron, die 1200 voet diep is, zoodat het water beneden den bodem van [illegible] Michigan komt.

Door de straten dezer stad loopen spoorlijnen voor de wagons, die de beesten aanvoeren en ze meenemen naar de slachthuizen. Aan de eene zijde is er een kanaal, waarin booten varen, die de dieren van en naar het Meer brengen.

In het midden dezer stad ligt de

---

de „*gelukkige Hollander*". — In de dertig jaren, dat hij de zeeën bevaart, heeft hij reeds 23 typhoons meegemaakt, zonder dat hij het verlies van schip of eenige ernstige schade had te betreuren.

Hij voerde zelfs tijdens den oorlog het commando over tankbooten, die de Britsche vloot van olie voorzagen, zonder dat hij ooit getorpedeerd werd.

Ook te land had hij geluk. Zoo bevond hij zich in het gebouw „*De rijzende zon*" te Yokohama, toen dit door de aardbeving werd vernield. Terwijl de vallende muren honderden menschen dooden, kwam kapitein Van Hal er slechts met een schram af.

Als jong zeevarende maakte hij een reis mee aan boord van het Hollandsche vaartuig „*Hugo Molenaar*," dat te Falmouth binnenliep, na 189 dagen van Sydney af onderweg te zijn geweest.

in 1913 zou hij de Hollandsche tankboot „*Salahadji*" onder zijn commando krijgen. In zijn plaats werd echter een andere kapitein aangewezen. Onderweg kwam het vaartuig in een typhoon en werd zwaar beschadigd.

Tijdens deu oorlog ontkwam hij met de tankboot „*Hestia*" aan twaalf onderzeeërsaanvallen.

In 1917 kreeg hij een ander schip en op de eerstvolgende reis werd de „*Hestia*" getorpedeerd.

Uit het verhaal bleek nog, hoe kapitein Van Hal met de Hollandsche tankboot „*Semiramis*", die in Maart 1921 te Los Angeles gebouwd werd, weer in laatstgenoemde havenstad was binnengeloopen.

Het was het eerste bezoek, dat het vaartuig, sinds het van stapel liep aan die haven bracht.

De „*Semiramis*" heeft 165,000 mijlen afgelegd, in dienst van den petroleumhandel en is driemaal om den aardbol gevaren zonder dat men een cent kosten aan de machines gehad heeft, behalve slechts de gewone reparatiekosten, die elk schip iedere reis heeft.

De „*Semiramis*" behoort aan de Koninklijke *Shell*.

Door den wind, maar zonder zeil.

Reeds vroeger zijn proeven genomen, om den wind op andere wijze dan door zeilen voor het voortbrengen van schepen te gebruiken. Meestal probeerde men het met molens, die dan weer raderen of een schroef in beweging brachten. Maar veel is daarvan nooit gekomen.

Nu evenwel zijn in de Oostzee geslaagde proefvaarten gedaan met een „*zeilschip zonder zeil*", dat op de Germaniawerf te Kiel volgens de aanwijzingen van ANTON FLETTNER, den directeur van de *Berliner Flettner Konzern*, is gebouwd.

Het nieuwe vaartuig heeft in plaats van masten en zeilen twee volkomen gladde metalen cylinders van 15 M. hoogte en 3 M. doorsnede. Onder den invloed der luchtstroomingen maken deze cylinders 100 omwentelingen per minuut, waarbij zij een arbeidsvermogen ontwikkelen, dat voor het in beweging brengen van het schip *vijftien maal* zooveel uitwerking heeft als een zeil van gelijken omvang.

De uitvinding, die ook voor de groote zeescheepvaart van toepassing is, maakt een besparing van 30 tot 80 pct. mogelijk.

Of de wind, die zoo vaak uitblijft, wanneer men hem noodig heeft en dan weer te hard waait, zoodat hij gevaarlijk wordt, het echter nog tegen machines en motoren zal kunnen houden, is een andere vraag.

Intusschen is op 't gebied van stoomvaart ook een verbetering aangebracht.

Op den Rijn vaart thans een sleepboot, die geen zuigers, doch turbines bezit, die raderen aandrijven.

De boot is zeer ondiep en moet bij zuinig kolenverbruik een groote trekkracht ontwikkelen.

Het Eeuwfeest van een Metaal.

Dezer dagen wordt het eeuwfeest gevierd van het eigenaardige metaal, waarvan men schrikt als men een voorwerp, daaruit gemaakt, aanpakt. Omdat het zoo onverwacht licht is.

In het jaar 1824 deelde de chemicus OERSTEDT aan een kring van vakgenooten mede, dat hij het lang gezochte metaal „aluminium" had ontdekt. Als bewijs legde hij een op tin gelijkende klomp metaal over, die hij langs chemischen weg verkregen had. Zijn methode was wel te kostbaar en omslachtig om industrieel te worden toegepast, maar in ieder geval was het aluminium het „zilver uit leem", zooals de volksmond het noemde ontdekt.

Het merkwaardige nu is, dat de naam al op het metaal lag te wachten, reeds 64 jaren lang, sedert 1760. Toen hadden de scheikundigen reeds berekend, dat aluinaarde naar zijn eigenschappen te oordeelen, een metaal moest bevatten en ze gaven het, voordat ze het ooit gezien hadden, den naam „aluminium." Het duurde nog heel lang, voordat men er in slaagde, grootere hoeveelheden tegen niet te hoogen prijs te winnen.

Op groote schaal werd dit eerst mogelijk, toen men electriciteit kon aanwenden.

Van dien tijd af steeg de productie van aluminium geweldig. In 1887 waren 26,100 K.G. geproduceerd, in 1890 bedroeg het reeds 175,300. In 1910 was het jaarlijksch productie-cijfer 43,800,000 K. G., in 1920 meer dan 160 millioen K. G.

En de prijs ging natuurlijk in omgekeerde richting, zoodat deze daalde tot beneden den gulden per kilo. Het lichte materiaal vindt thans vele toepassingen, vooral in verbinding met andere, die het steviger maken.

Engeland.

Aan de Universiteit te Londen is Miss Alice Werner hoogleerares in de Oostersche talen. Zij kent driehonderd Afrikaansche dialecten, welke alle zeer verscheiden zijn, en spreekt vlot: Fransch, Duitsch, Hollandsch, Zweedsch, Spaansch en Portugeesch. Om haar bijzondere talenkennis werd haar de professorale zetel aangeboden.

De opwekkende invloed van thee.

Er zijn proeven genomen door een professor te München in hoeverre thee, bier en alcohol invloed heeft op het hersenwerk van den mensch, in hoeverre zijn werkvermogen er door toeneemt. De uitslag was, dat bij 't gebruik van thee en bier 10 minuten lang de werkzaamheid toeneemt, daarna *daalt* bij *bier* de werkzaamheid, om na 2½ minuut *onder* de normale prestatie te geraken, terwijl bij thee de werkzaamheid tot 42½ min toeneemt, daarna langzaam daalt, om na 1 uur en 5 minuten de normale prestatie te bereiken. Bij alcohol *daalt* de werkzaamheid *direct onder het normale peil.*

Met 8 personen werden die proeven genomen.

Merkwaardig talent.

In Japan, in het visschersdorp Toshi, zijn vrouwen, die op een bijzondere manier visschen. Zij duiken namelijk in het blauwe water van den Stillen Oceaan en brengen de visch in haar handen boven. De vrouwen dragen witte losse hemden, die met een gordel vastgemaakt worden, een witte hoofddoek en 'n soort auto-bril. Het water is daar zoo helder, dat men de duiksters vele meters diep kan volgen. Iederen keer, dat zij boven komen brengen zij een visch, een krab, een kreeft of 'n schelp mee.

Regen.

De regenmeter op het St. Thomas-college gaf een regenval vanaf 29 Nov. tot 6 Dec. 30.9 m.M.

veebeurs, waar de beesten gekocht en verkocht worden, en rondom de yards ziet men de groote slachthuizen en pakhuizen van vleesch. De varkens gaan er levend in aan eene zijde en komen er aan de andere zijde uit als ham, spek, worst, vet, knoopen en haarborstels. De slachters kunnen, naar zij zeggen, alles verkoopen van het varken, uitgenomen zijn geschreeuw. Dit geldt ook van de koeien en schapen. Beenderen worden gebruikt voor verscheidene artikelen. De kop en tanden worden gebezigd door beenbranders en malers. Van heupbeenderen, horens en van schouderbeenderen worden haarspelden, kammen en knoopen gemaakt. Die van de dijen leveren handvatsels voor tandenborstels en andere zaken en de lever en schrapsels van beenderen en huiden vormen lijm. Het bloed wordt verkocht als mest.

De huiden gaan naar de looiers; de wol wordt van de schapenvachten getrokken en de vellen worden gebezigd voor handschoenen. De varkensharen leveren borstels. Eenige deelen van het rundvee worden ter markt gebracht als medicijnen, extracten en versterkingsmiddelen; andere deelen verwerkt in bussen als soep en van den afval komen kaarsen, zeep en vele andere dingen. Veel vleesch wordt versch verkocht, nadat het in ijshoudende wagens verzonden is. Zeer veel gaat aldus, in koelkamers bewaard, den Oceaan over. Amerika zendt thans genoeg versch vleesch over om elken bewoner van Europa, man, vrouw en kind, een pond vleesch te leveren en zoovele andere producten van de vleeschpakhuizen, dat zij ongeveer twee honderd millioen dollars per jaar inbrengen.

Ofschoon een mijner kennissen in de stad woont, is hij toch 27 K.M. van de hoofdstraat verwijderd. Het verkeer in de straten wordt geregeld door bereden politie en door automatisch geregelde lichten in verschillende kleuren. Verschijnt het groene licht in de hoofdstraat ten teeken dat de passage vrij is, dan vertoont zich naar de zijstraaten het roode licht aanduidend, dat er gestopt moet worden. Geel licht beteekend, dat het roode spoedig in aantocht is, dat men dus voorzichtig moet rijden. De wisseling geschiedt in vaste tempo's.

Een expres-trein gaat van Chicago naar Vancouver in den staat Washington aan den Stillen Oceaan. Het is een traject van circa 4300 K.M.; doch daar de trein zoowat 100 K.M. per uur aflegt, duurt de reis nog al zoo heel lang niet, te meer daar hij slechts eens in de [illegible] stopt. (Ctr.)

[illegible] de Kolonie.

Alle nieuwe abonnés voor 1 Januari 1925 op den „Amigoe di Curaçao" ontvangen, bij vooruitbetaling, de nummers van deze maand gratis.

Diploma.

Aan het St. Thomas-College behaalden na gunstig volbracht eindexamen de volgende leerlingen het diploma: Alfredo Donker, R. G. Goeloe, J. A. Haseth, C. J. Krijt, V. de Lima, en E. U. Pardo.

— Aan de Mulo-school van het St. Martinus-Gesticht werd het einddiploma behaald door de jongejuffrouw E. M. VAN LENTE.

Namens den St. Genesiusbond te Rotterdam werden uitgereikt het diploma voor Boekhouden en Handelsrekenen aan dezelfde jongeffrouw E. M. VAN LENTE en het diploma voor machineschrijven aan de jongeffrouw R. DOMACASSE.

Aan allen onze gelukwenschen.

SS. „Niagara".

De NIAGARA, onder commando van kapitein PAUL P. BLACKBURN van de Amerikaansche marine, — belast om de Venezolaansche kust (een lengte van 1000 mijlen) in kaart te brengen en de diepte langs de kust te peilen, — kwam Dinsdag onze haven binnen om kolen te laden. Donderdag vertrok het weer van hier. Vóór Kerstmis wordt het weer hier voor eenige dagen terug verwacht.

Welkom.

Zondagmorgen kwam de Fransche boot „Flandre" onze haven binnen met verschillende Curaçaosche families, die van hun reis naar Europa terugkeerden o. a. de Heeren MORRIS CURIEL, lid van den Raad van Bestuur en S. M. L. MADURO, lid van den Kol. Raad en anderen.

Vrijdag 28 November van St. Martin vertrokken, keerde Z. Exc. Gouverneur BRANTJES, vergezeld van zijn militairen adjudant MANSFELT BECK gisteren middag weer hier terug per driemastschoener *Ina Vanterpool* van zijn reis naar de Bovenwindsche Eilanden.

Gestrand.

In den nacht van Donderdag op Vrijdag ten 2 uur is de driemastschoener *Ina Vanterpool*, komende van St. Martin, met Z.Exc. Gouverneur BRANTJES en adjudant aan boord, met volle zeilen op het strand geloopen op de Oostpunt van Curaçao van de plantage *Fuik*.

In den voormiddag is het schip door de tankboot *Justina* van de C. P. M. weer vlot gemaakt. Om half 2 kwam de *Justina* met de bark op sleeptouw de haven binnen, waarna de Saluutschoten vielen ter verwelkoming van Z.Exc.

Een hartelijk welkom en onze gelukwensch met dezen gelukkigen afloop.

In dank ontvangen.

Van den Heer A. B. W. LIEDER een mooie wandkalender voor het jaar 1925, reclame voor de *Huntley & Palmers*-producten, waarvan deze Heer agent is.

Goede reis.

Z. D. H. Mgr. G. J. Caruano, bisschop van Porto Rico, vergezeld door den Eerw. Heer J. VASALLO, kapelaan van het garnizoen van de hoofdstad San Juan met den rang van kapitein, na achtereenvolgens Demerara, Trinidad en Caracas bezocht te hebben, kwamen Donderdagmorgen met de *Stuyvesant* hier aan en waren de gasten van den Apost. Vic. Mgr. Vuylsteke, onder wiens geleide zij in die dagen alle katholieke instellingen van ons eiland bezochten.

Zaterdagavond vertrokken zij met 't SS. *Brion* weer naar Porto Rico. Ook de Eerw. Pater S. HILLEN, Dominicaan bestemd voor de missie van Porto-Rico, vertrok met dezelfde boot daarheen.

Regen.

De regen blijft geregeld aanhouden. Zondag was een echte regendag, vooral vóór den middag.

Maandag 's morgens weer zware regen en 's avonds ten 11 uur leek het zelfs op een wolkbreuk.

Gelukkig duurde dat niet lang.

Woensdag en volgende dagen vielen er alleen kleine buitjes van weinig beteekenis. Doch wat vooral van belang is, de temperatuur is veel veranderd, veel frisscher en dragelijker geworden.

Gedurende de maand November viel er op Otrabanda 170.2 m.M, op San Willibrordo 150 m.M., op Barber 134 m.M.

SS. „Berlin."

Er schijnen moeielijkheden gerezen te zijn, althans *El Bol. Com.* weet te berichten, dat het Duitsche opleidingsschip „*Berlin*", waarvan de komst officieel aan het Gouvernement alhier was meegedeeld, niet zal komen, zooals wij in ons vorig nummer berichtten.

Dienstreis.

Vorige week Zattermiddag 2 uur kwam Mgr. Vuylsteke met Pastoor M. LAMERS per *Ligia* op Bonaire aan. Den volgenden morgen kreeg Bonaire de eerste zware regen. Gelukkig dat de regen een tijdje een weinig ophield, zoodat de 80 kinderen, die dien morgen hun Eerste H. Communie deden, droog naar de kerk konden komen.

Na den middag diende Mgr. aan 330 kinderen het H. Vormsel toe. Woensdag op Rincon aan 70 kinderen.

Volgende week wordt Mgr. van Bonaire terug verwacht per *Ligia*.

Gratis bioscoopvoorstelling

Op Dinsdag en Woensdagavond 9 en 10 December zal er op het Brionplein een gratis bioscoopvoorstelling zijn, welke aan de Curaçaosche bevolking wordt aangeboden namens Generaal J. V. GOMEZ, President van Venezuela, bij gelegenheid van de feestelijke herdenking van den slag van Ayacucho.

Doctoraal examen.

Aan de universiteit te Leiden slaagde voor het doctoraal examen in de geneeskunde op 27 October de Heer P. H. MAAL.

Officieele Berichten.

De fuselier W. Slotboom is op zijn verzoek eervol ontheven van zijne verdere werkzaamstelling bij de politie.

De fuselier Th. van Hek is tijdelijk bij de politie werkzaam gesteld als agent 2e klasse.

Aan den buitengewoon gouvernementsgeneeskundige van het krankzinnigengesticht alhier J. R. Arends is verlof verleend tot den 10den dezer en de gouvernements-geneeskundige Ch. J. Samson is tijdelijk belast met den dienst in genoemd gesticht.

Aan den schrijver op Bonaire L. F. S. van der Dijs is tot herstel van gezondheid twee maanden verlof verleend; Mevr. C. M. Hellmund-Boom is tijdelijk belast met de functien van schrijver; de heer A. R. F. Harms eervol ontheven van de functien van notaris en belast met de werkzaamheden van hulpambtenaar van den burgerlijken stand, en de heer W. R. Plantz met die van notaris aldaar.

Aan den hoofdbrievenbesteller alhier N. I. Heijzer is tot herstel van gezondheid een maand verlof verleend.

Aan den bediende op het postkantoor alhier R. Jansen is tot verder herstel van gezondheid een maand verlofsverlenging verleend.

Zitting van den
KOLONIALE RAAD,
op Maandag, den 8n December a.s., des avonds te 8 uur.

Te behandelen onderwerp:
Verkiezing van candidaten ter aanvulling van de ontstane vacature door ontslagname van den heer A. G. STATIUS MULLER.

Willemstad, den 5n, Dec, 1924.
De Griffier van den Raad.
BOOMGAART.

RED „D" LINE OF STEAMSHIPS.

REGULAR SERVICE BETWEEN NEW YORK, PTO RICO, CURAÇAO AND VENEZUELA.

SAILINGS DURING DECEMBER.

1924			S.S. Zulia		S.S. Carabobo		S.S. Tachira		S.S. Maracaib		S.S. Caracas	
Leave		NEW YORK	Nov.	26	Dec.	3	Dec.	10	Nov.	12	Nov.	19
	Arrive	SAN JUAN	Dec.	2	„	8	„	16	„	18	„	24
Leave		„ „	„	3	„	8	„	17	„	19	„	25
	Arrive	CURAÇAO	. . .		. . .		. . .		. . .		„	27
Leave		„	. . .		. . .		. . .		. . .		„	27
	Arrive	PTO CABELLO	. . .		. . .		. . .		. . .		„	28
Leave		„	. . .		. . .		. . .		. . .		„	28
	Arrive	LA GUAIRA	Dec.	5	Dec.	10	Dec.	19	Nov.	21	„	29
Leave		„ „	„	6	„	11	„	20	„	22	Dec.	2
	Arrive	PTO CABELLO	. . .		„	12	. . .		. . .		„	3
Leave		„	. . .		„	12	. . .		. . .		„	4
	Arrive	CURAÇAO	Dec.	7	„	13	Dec.	21	Nov.	23	„	5
Leave		„	„	7	„	13	„	21	„	23	„	5
	Arrive	MARACAIBO	„	8	„	14	„	22	„	24	. . .	
Leave		„	„	11	„	18	„	25	„	27	. . .	
	Arrive	CURAÇAO	„	12	„	19	„	26	„	28	. . .	
Leave		„	„	12	„	19	„	26	„	28	. . .	
	Arrive	PTO CABELLO	. . .		„	20	. . .		. . .		. . .	
Leave		„	. . .		„	20	. . .		. . .		. . .	
	Arrive	LA GUAYRA	Dec.	13	„	21	Dec.	27	Nov.	29	Dec.	6
Leave		„ „	„	13	„	22	„	27	„	29	„	6
	Arrive	SAN JUAN	„	15	„	24	„	29	Dec.	1	„	8
Leave		„ „	„	16	„	24	„	30	„	2	„	9
	Arrive	NEW YORK	„	22	„	29	Jan.	5'25	„	8	„	15

S.S. "Merida" connecting with S.S. "Caracas" sails from Curaçao for Maracaibo November 27th and January 1, 1925, returning sails from Maracaibo December 3rd and Jan. 7, '25.

For further particulars apply to

S. E. L. MADURO & SONS.
Agents.

Koninklijke West-Indische Maildienst.

VAN CURAÇAO

NAAR Pto. Cabello, La Guaira, Trinidad, Barbados en Europa:

SS. "Stuyvesant"	11 December.
SS. "Van Rensselaer"	25 December.
SS. "Crijnssen",	8 Januari

NAAR Pto. Colombia, Cartagena, Cristobal en Pto. Limon:

SS. "Van Rensselaer"	11 December.
SS. "Crijnssen"	25 December.
SS. "Oranje Nassau",	8 Januari

NAAR Pto. Cabello, La Guaira, Cumaná, Pampatar, Carúpano, Trinidad, Demerara, Paramaribo en Europa:

SS. "Commewijne"	24 December

NAAR New York:

SS. "Medea"	16 December
SS. "Prins Fr. Hendrik",	13 December
SS. „Amazone"	9 December.
SS. "Carna"	23 December

NAAR Maracaibo:

SS. "Carna"	12 December

NAAR Porto Rico:

SS. "Brion" of "Baralt"	13|14 December

BUITENLAND.

Een politieke rede van Herriot.

Te Boulogne sur Mer vergaderde de radikale partij, de partij, waaruit de regeering Herriot is voortgekomen.

Daar heeft ook Herriot het woord gevoerd.

Zijn rede werd met spanning tegemoet gezien, want men verwachtte daarin nadere bijzonderheden te hooren aangaande de binnenlandsche en buitenlandsche politiek.

In zooverre heeft Herriot de verwachtingen niet teleurgesteld: hij heeft inderdaad de politiek der regeering nader uitgestippeld.

Wat de binnenlandsche staatkunde betreft, waren Herriot's woorden een nieuwe ontgoocheling voor de katholieken en allen, die met hen strijden voor rechtvaardigheid en binnenlandsche vrede.

Binnenlandsche vrede....

De woorden van den premier dienaangaande klonken als een bijtende ironie.

Herriot toch ontzag zich niet te verkondigen, dat de binnenlandsche vrede volkomen is!

De regeering, zoo zei hij verder, zal krachtig waken voor de eerbiediging der republikeinsche wetten; zij bedreigt geenszins de godsdienstige overtuigingen, zij handhaaft in ieder opzicht haar antwoord aan de kardinalen, verwerpt iedere religieuse inmenging in de binnen- en buitenlandsche aangelegenheden, merkt op, dat de gebeurtenissen doen zien, dat de binnen- en buitenlandsche vrede niets hebben gewonnen bij de hervatting van de betrekkingen met het Vatikaan en blijft erbij, dat alleen deabsolute scheiding van de geestelijke en wereldlijke macht den godsdienstvrede verzekert.

* * *

Dat wil dus zeggen, dat de betrekkingen met den H. Stoel zullen worden verbroken, dat de oude hatelijke wetten op de godsdienstige vereenigingen zullen worden doorgevoerd.

En het meest krasse bij die treurige politiek is wel het feit, dat Herriot aan de geestelijkheid het recht ontzegt, op te komen voor de heilige belangen der Kerk. Want daarop doelt natuurlijk zijn uitdrukking: verwerping van iedere godsdienstige inmenging in de binnen- en buitenlandsche aangelegenheden.

Alsof niet priesters evenzeer als welke andere groep van staatsburgers ook het recht hebben op te komen voor hun rechtmatige belangen. Maar als katholieken dat doen, heet het in den gedachtengang van Herriot en de zijnen een ontoelaatbare inmenging in de regeeringsaangelegenheden!

Zoo wordt de waarheid onderstboven gekeerd.

De radikale vergadering ging natuurlijk accoord met dat onrecht, eveneens als zij de verklaring slikte, dat de binnenlandsche vrede door de politiek van Herriot wordt bevorderd. En dat, waar een golf van maar al te gerechtvaardigde onrust over de katholieke bevolking van Frankrijk gaat.

En dan die verklaring, dat Frankrijk niets gewonnnen heeft bij zijn herstel van de betrekkingen met het Vatikaan i

Alsof niet het moreele aanzien van Frankrijk in het bijzonder in het naburige Oosten daardoor was versterkt, alsof het niet van groote beteekenis was, dat de regeering in rechtstreeksche aanraking was met den H. Stoel, die een paar jaren geleden zelfs door niet-katholieken was gekenschetst „als de hooge wachtpost in de wereldpolitiek.

Het werk dat dezen zomer te Genève is verricht, is naar de voorzitter Motta zelf verklaarde, geschied in lijnen, welke de H. Stoel al jaren geleden geleden had aangegeven. En hoezeer heeft de huidige Paus niet van het begin van zijn Pontifikaat af geijverd voor het herstel van den vrede, van den vrede van Christus onder de volken.

Alleen iemand, die verblind is door een anti-godsdienstige gezindheid kan de onschatbare weldaden over het hoofd zien, welke de volken aan het Vaticaan te danken hebben.

Een uitstekend biljet

is thans te Parijs aangeplakt.

„MOBILISATION !" zoo luidt de titel van een plakaat dat men op sommige plaatsen in Parijs lezen kan en dat door de groote letters waarmede het gedrukt is, sterk de aandacht rekt. „De 36e conferentie is geëindigd ... Duitschland blijft ons bedreigen ..... De speculanten en schachelaars slaan hun slag ... Die van Moscou hitsen de syndicaten op ... De verraders en benadigde bandieten hervatten hun werk ...

Dat loopt mis, meent ge?

Wees gerust, kameraad, de regeering waakt. Zij heeft gemobiliseerd! ...

Te Aleçon, te Évian, te Bourbon-l'Archambout enz .... zijn de troepèn opgeroepen ...... tegen de liefdezusters! ... het aanvalsfront wordt verder uitgebreid; gij kunt een verrassende mededeeling verwachten.

Begrijpt ge het?

Tegen de Duitschers? — dat gaat niet; dat werk is te moeilijk;

Tegen de schacheraars? — die zijn te goed georganiseerd;

Tegen de Moscouers? — dat is te gevaarlijk;

Tegen de landverraders en hun gelijken? — och, dat zijn oude kennissen en vrienden.

Maar de Clarissen, de liefdezusters en eenige geestelijken, die moeten we hebben!

En men zal ze krijgen, ik verzeker het je, kameraad, men zal ze krijgen! Als moet, zal de laatste lichting tegen hen in 't geweer worden geroepen.

Begrepen?

Een brood kost 26 sous, een pond boter 8 francs, een keteltje soep 7 frans.

Dat mocht niet langer zoo duren ¡ ... Daarom heeft de regeering maatregelen genomen.

Zij zal u geestelijke zusters en priesters geven om op te eten ¡

Indien ge dan nog niet tevreden zijt, wat wilt ge dan wel hebben!"

Benedictus XV en den Volkenbond.

In de laatste zitting van den Volkenbondsraad te Genève zeide de Voorzitter de heer MOTTA, o.a. het volgende:

„Men durft nauwelijks denken, dat de oorlog uit de zorg van de menschheid zou worden gebannen; maar dit is zeker: indien de menschheid ooit, en die dag is misschien nog verre, er in slaagt den oorlog af te schaffen dan zal ze die verovering van onvergetelijke waarde te danken hebben aan het stelsel van het scheidsgerecht. In de plaats van de stoffelijke macht der wapenen doen heerschen .... de macht van het recht; alles in 't werk stellen opdat allen accoord zouden gaan om te gelijk en wederkeerig de bewapening te beperken, en om een scheidsgerecht op te richten, met een verheven vredestichtende zending, met sancties te bepalen tegen den Staat, die zou weigeren internationale vraagstukken aan den scheidsrechter te onderwerpen, of zijne beslissing te erkennen." Ziedaar woorden, die ik letterlijk heb aangehaald uit den wereldbrief, dien Benedictus XV aan al de christelijke volkeren richtte den 1 Augustus 1917.

Tot zoover de heer MOTTA, die de hooge vergadering leidde te Genève.

Verheugend is het voor ons, katholieken, het heerlijke vredeswerk van den grooten apostel Benedictus XV aldus gehuldigd te zien. Het herstel van de eendracht onder de strijdende volkeren van Europa, was zijne zwaarste bekommernis, om zoo te zeggen de leidende gedachte van zijn pontificaat. Veel en dikwijls werd zijne werking beknibbeld, zelfs door katholieken, die men met een woord, dat blijven zal, genoemd heeft: „des catholiques pas trop prosternés", katholieken veelal met liberale gedachten bezield, die overal en altijd een ongepaste inmenging vreezen van 't kerkelijk gezag. Die menschen worden niet graag herinnerd aan de streng zedelijke verplichtingen, zoowel van rechtvaardigheid als van naastenliefde die ook het leven der Staten beheerschen.

De christelijke volkeren hebben de deuren van hun groote vergaderzalen gesloten gehouden voor den vader aller christenen, den Paus. Het „katholieke" Italië kon niet dulden, dat er een gezant van 't Vatikaan zou zetelen achter de groene tafel, en thans moet men erkennen, dat de onduldbare Paus van Rome toch wel het beste en het verste had gezien, en de oplossing had aangeduld, de eenig mogelijke, van het groote vraagstuk: hoe den oorlog te bekampen.

Aan de eerlijkheid van Motta, en aan zijn durf den naam van Benedictus in de bespreking te brengen, dient hulde gebracht en dank.

Pedro Wever Jz	G. G. Arends y Esposa
tiene el gusto de participar a Ud. que el enlace de su hija	*tienen el gusto de participar a Ud. que el enlace de su hijo*
Anna Wilhelmina	Jacobo Federico
con el Señor	*con la Señorita*
J. F. Arends	A. W. Wever
se verificará el 10 del mes de Diciembre p. v.	*se verificará el 10 del mes de Deciembre p. v.*

Aruba Nov. 26 de 1924.
Recepción en su casa de habitación á las 8 p. m.